

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

محمد حسن سویدان / د فیروزي ۱۳، ۲۰۲۴
استونکی: شاه محمود "سرتیر"
۲۰ فیروزی ۲۰۲۴

محمد حسن سویدان

روسیه او حماس: د اسانتیا ستراتیژیک اتحاد

حماس له مسکو څخه غوښتي چې په غزه کې د اوربند د تضمین کونکي په توګه عمل وکړي. د لویدیځې اسیا د مقاومت له لوبغاړو سره د روسیې د اړیکو پراختیا باید د حیرانتیا خبره نه وي؛ د نړیوال ځواک د بندیدو په شرایطو کې، دوی ګډ دښمنان لري.

عکس کړیدیت: کریپل

په تیرو څو کلونو کې، د فلسطین د مقاومت غورځنګ حماس سره د روسیې د اړیکو پراخول د هغو مسلو په ډیریدونکي لیست کې مرسته کړې چې د مسکو او تل ابیب ترمنځ اړیکې خړې پړې کوي. د اکتوبر په ۲۷ مه مسکو ته د حماس له سفر وروسته چې د الاقصی سیلاب عملیاتو څخه وروسته ترسره شو، د اسرائیلو د بهرنیو چارو

وزارت اعلان وکړ چې دا سفر "د اسراییلو په وړاندې د تروریزم د مشروعیت پیغام استوي". بیا هم د حماس چارواکو د جنوري په وروستیو کې د روسیې پلازمینې ته دوام ورکړی .

د غزې د جگړې په اړه د روسیې دریځ

په غزه باندې د اسراییلو د وحشي پوځي برید له پیل راهیسې، د روسیې رسمي دریځ د فلسطین دریځ ته نږدې شوی، چې د مسکو لخوا د ملگرو ملتونو د امنیت شورا د مختلفو فعالیتونو څخه څرگندېږي: د اوربند غوښتنه، د روسیې د چارواکو څرگندونې چې د اسراییلو په جنایتونو نیوکه کوي، په مسکو کې د حماس سره بیا کتنه. ، او د هیواد رسمي رسنۍ په غزه کې د بشري حقونو سرغړونې تمرکز کوي .

د روسیې او اسراییلو د اړیکو د اوږدمهاله همکارۍ طبیعت سره سره، د اوکراین جگړې د مسکو جیوپولیتیک محاسبه د پام وړ بدله کړې ده. نن ورځ روسیه د غزې جگړې او د هغې سیمه ایزې پایلې له امریکا سره د سیالی له نظره گوري او له همدې امله اسراییل په لویدیځه اسیا کې د امریکا د نفوذ یوه مهمه وسیله گڼي. د روسیې مشرتابه اوسنی شخړه د تل ابیب په څیر د واشنگتن جگړه گڼي - یو کمزوری اسراییل به د لیونت څخه فارس خلیج ته د متحده ایالاتو د ځواک د پروجیکشن په معنی وي چې د روسیې ستراتیژیک هدف دی.

که څه هم تل ابیب او مسکو اوس هم د دواړو لپاره گډې گټې ساتي، دا د امریکا-روسیې ستراتیژیکه سیالي ده چې اوس مهال د کرملین په پریکړه کولو کې تر ټولو ډیر نفوذ لري .

دا د روسیې د سختو الفاظو بیانونو کې لیدل کېدی شي چې د غزې جگړې په اوږدولو او پراخولو کې د واشنگتن په رول نیوکه کوي. د روسیې ولسمشر ولادیمیر پوتین د لویدیځې اسیا د ډیرو احساساتو غږ وکړ کله چې هغه اعلان وکړ: "ډیری خلک به موافق وي چې دا په منځني ختیځ کې د امریکا د پالیسۍ د ناکامۍ یوه روښانه بیلگه ده." د هغه د بهرنیو چارو مرستیال وزیر سرگی ریابکوف اضافي مایل ته لار :

د امریکا متحده ایالات د دې ډراماتیک او خطرناک بحران اصلي مسؤلیت په غاړه لري، ځکه چې له ډیرو کلونو راهیسې یې هڅه کړې چې د جورجیې پروسی انحصار کړي او د امنیت شورا اړونده پریکړه لیکونه له پامه غورځوي، او اوس یې د مناسب حل لپاره هڅې خنډ کړي دي.

په دې کې شک نشته چې په اوکراین کې د تېرو دوو کلونو پېښو د غزې په تړانگه کې د روسیې د غبرگون په کمولو کې ستر رول لوبولی دی. د امریکایي ژورنالیست ټکر کارلسن سره د خپلې وروستۍ مرکې په ترڅ کې، پوتین د یو دولت په توگه د اوکراین د شتون تر شا د تاریخي شرایطو په روښانه کولو کې ډیر وخت تیر کړ ، مخکې له دې چې په زرورتیا سره اعلان وکړي: "اوکراین یو مصنوعي دولت دی چې د ستالین په اراده جوړ شوی او د ۱۹۲۲ څخه مخکې شتون نه درلود".

البته، د روسیې ولسمشر په دې پوهیږي چې د اوکراین د دولت لپاره د کمزوري تاریخي توجیه غوښتنه هغه ته اجازه ورکوي چې په نورو سیمو کې د اوږدمهاله شخړو په اړه د بحث کولو په وخت کې ورته شرایط بډایه چلند غوره کړي. د شخړو د ریښې سره د مبارزې لپاره د هغه د تاریخ پر بنسټ فورمول د فلسطین او د دوی د گاونډیو هیوادونو د اعتراضونو په وړاندې د اسراییلو د دولت په جوړولو کې په مساوي توگه تطبیق کیږي، چې احتمال به د فلسطین - اسراییل ستونزې سره د پرمختگ په اړه د پوتین دریځ کې رول ولوبوي . .

برسېره پردې، د لویدیځ محور د پراختیا په توگه، اسراییل رسمي دریځونه غوره کړي چې په اوکراین کې د امریکا او ناټو اتحاد له گټو سره سمون لري. د ۲۰۲۲ د دې جگړې له پیل راهیسې، تل ابیب داسې بیانونه خپاره کړي چې د بې

طرفی په اړه یې ادعا شوې هڅې رد کړې. لکه څنګه چې د اسراییلو د بهرنیو چارو وزیر [بایر لایب](#) څرګنده کړه: "په اوکراین باندې د روسیې برید د نړیوال نظم څخه جدي سرغړونه ده، او اسراییل دا برید غندي او چمتو دی چې د اوکراین اتباعو ته بشري مرستې ورسوي".

په لویدیځه آسیا کې، دا په عمده توګه ایران و چې د اوکراین په اړه د روسیې د کرکیچ او د ځانګړي پوځي عملیاتو د بیلولو پریکړه یې ملاتړ وکړ. د ۲۰۲۲ کال په جولای کې تهران ته د پوتین د سفر په ترڅ کې، [د ایران مشر سید علی خامنه یی](#) په نړیوالو چارو کې د لویدیځ د دوه مخی په وړاندې نیوکې وکړې، او د مسکو پر دښمنانو یې تور ولګاوه چې د یوې "خپلواکې او ځواکمنې" روسیې د شتون مخالفت کوي. خامنه یی زیاته کړې که روسیې اوکراین ته ځواکونه نه وای استولي، نو وروسته به د ناتو له برید سره مخامخ شوي وای.

له حماس سره د روسیې اړیکې

په غزه کې د نن ورځې پېښو په اړه، دا استدلال کیدی شي چې کرملین ځان د هغو دولتونو او لوبغاړو دريځونو ته نږدې کوي چې د اوکراین د دریځ ملاتړ کوي. کله چې امریکایي چارواکو پر ایران د غزې د ملاتړ په خاطر برید وکړ، [د روسیې د بهرنیو چارو وزیر سرګی لاوروف](#) په میدان کې رابښکته شو: موږ د هر څه پړه پر ایران اچوو او په بشپړ ډول پاروونکي ګڼو. زه باور لرم چې د ایران مشرتابه یو عادلانه او متوازن دریځ غوره کوي او د دې جګړې د مخنیوي غوښتنه کوي چې ټولې سیمې او ګاونډیو هیوادونو ته خپور شي.

په داسې حال کې چې واشنگتن د اکتوبر د اوومې نېټې د پېښو د ډېرو غلطو اسراییلي داستانونو د پیاوړتیا لپاره ډېر وخت کار کاوه – حتی د فلسطیني مقاومت له تروریستي ډلې داعش سره تشبیه کول – روسیه د دې پر ځای مسکو ته د حماس د پلاوي په لېرلو بوخته وه.

تیره اونۍ، کله چې حماس خپل مطالعه شوي ځواب د اوربند مذاکره کونکو ته وړاندې کړ، په کلکه یې غوښتنه وکړه چې روسیه دې د غزې د جګړې د بندولو لپاره د وروستۍ موافقې د تضمین کونکې په توګه شامل شي. دا یو روښانه انعکاس دی چې فلسطینیان باور لري چې مسکو کولی شي په حل کې مثبت رول ولوبوي. د دې شخړې.

باید یادونه وشي، چې روسیې ته د حماس سفرونه او له بېلابېلو روسي چارواکو سره ملاقاتونه کومه نوې خبره نه ده. د روسیې له مشرانو سره د فلسطیني غورځنګ اړیکې په ۲۰۰۶ کال کې هغه وخت ترینګلې شوي چې د فلسطین په پارلماني انتخاباتو کې له بریا څو اونۍ وروسته د حماس سیاسي پلاوي مسکو ته ورسېد. که څه هم اوسنی لیدني په دې کې خورا توپیر لري چې دوی په داسې وخت کې راځي چې واشنگتن او تل ابیب د حماس د له منځه وړلو لپاره ګډ هدف اعلان کړی دی. د یادونې وړ ده چې روسیه نن په لیواتیا سره د فلسطیني مقاومت ډلو سره ښکېل دي چې د اکتوبر په اوومه د اسراییلو د نظامي تسلط انځور یې مات کړ.

له همدې مهمې ورځې راهیسې، د لویدیځې اسیا لپاره د پوتین ځانګړي استازي میخایل بوګدانوف دوه ځله د حماس له پلاوي سره چې مشري یې د موسی ابو مرزوق په مشرۍ وه، د اکتوبر په ۲۶ او د جنورۍ په ۱۹ مه نېټه کړې ده. اسراییلي چارواکي په غوسه شوي او [د روسیې بلنه یی](#) "د غندنې وړ ګام بولي چې د ترهګرۍ ملاتړ او د حماس ترهګرو لخوا ترسره شوي وحشتناکو کړنو ته مشروعیت ورکوي". د اسراییلو د بهرنیو چارو وزارت هم پر مسکو غږ کړی چې د حماس چارواکي دې ژر تر ژره وباسي.

د تل ابیب څخه سخت پیغامونه امکان نلري چې کوم توپیر رامینځته کړي.

روسیه د لویدیځی اسیا زور

په دې وروستیو کې مسکو فلسطیني ډلو ته بلنه ورکړه چې د فبرورۍ په پای کې د فلسطین په ملي غونډه کې ګډون وکړي.

د فلسطین د ازادۍ لپاره د ولسي جبهې د عمومي منشي مرستیال جمیل میهر د فبرورۍ په ۱۳مه سپوږتنيک ته وویل چې دغې ډلې ته له مسکو څخه بلنه ورکړل شوې چې د روانې میاشتې په پای کې د فلسطین په ملي غونډه کې ګډون وکړي .

کرملین لا دمخه خپله محاسبه کړې او پرېکړه یې کړې، د ستراتیژیکو دلایلو له امله، ځان د فلسطین - اسرائیلو ډګر ته داخل کړي او د سیمې د مقاومت محور دا فرصت وړاندې کوي :

لومړی، روسیه په دې پوهېږي چې له حماس سره د خپلو اړیکو له لارې پرته له دې چې د جګړې نړیوال حل ته غاړه کېږدي، نه شي کولای ځان مسلط کړي. تل ابیب به مسکو د حماس او حماس ترمنځ د منځګړیتوب ګوند په توګه ونه مني - لږترلږه د اوس لپاره .

دوهم، د حماس پلاوي ته د روسیې هرکلي د واشنگټن په هدف یو پیغام لري. په لنډه توګه، کرملین چمتو دی چې هغو کسانو ته نږدې شي چې د متحده ایالاتو د ګټو په وړاندې ودریږي. د غزې د جګړې پر سر د ویش یوه برخه د سترو قدرتونو تر منځ د نړیوال ویش انعکاس دی .

دریم، له حماس سره د روسیې د اړیکو یوه مهمه برخه د مسکو د زیاتېدونکي باور پایله ده چې په غزه کې غیر دولتي فعالین د سیمې په سیاسي واقعیت کې د پام وړ نفوذ لري. له دې ځایه ویلای شو چې روسیه په لبنان کې د حزب الله په مشرۍ، په فلسطین کې د حماس او په یمن کې د انصارالله غورځنګ په مشرۍ د مقاومت د سیمه ییزو محور له ځواکونو سره د اړیکو ټینګولو او پراخولو ته لېوالتیا لري. په هرصورت، روسیه د خپل متحد په وړاندې د ناتو - GCC په جګړه کې د سوریې د بریا د ترلاسه کولو پرېکړه کونکې فکتور و، او د شانګهای د همکاری سازمان (SCO) او نوي پراخ شوي BRICS کې د ایران په څوکیو کې د دوی د ځای په ځای کولو کې مهم رول درلود.

دلته باید یادونه وشي، چې ټولې پنځه سیمه ییزې ډلې په ټوله نړۍ کې د امریکا له نفوذ سره د مقابلي په موخه د روسیې نړیواله تګلاره لري.

شاید د غزې په اړه د اسرائیلو د جګړې د وخت یو مهم اړخ "نړیوال ساعت" وي. په محاصره شوي پټه کې د تل ابیب برید د اوکرایین د جګړې له پیل څخه یو نیم کال وروسته رامینځته شو، کله چې کییف بنسټ ایښودونکی و، او په نړیوال سیستم کې د بدلون په شیبه کې. دا فکتور کیدای شي په لویدیځه آسیا کې د پېښو په اړه د کرملین د ګام پورته شوي چلند د پوهیدو لپاره بنسټیز وي. پداسې حال کې چې مسکو پوهیږي چې اوسني دریځونه به د لوی ځواک سیالی په شرایطو کې د تل ابیب سره د هغې په اړیکو منفي اغیزه وکړي، روسیه د لویو ستراتیژیکو موخو د ترلاسه کولو لپاره د خپلو ګټو یوه برخه قرباني کولو ته لېواله دي .

او تر هغه وخته پورې چې د روسیې دغه فکر موجود وي، حماس او د لویدیځې اسیا نور مقاومتی خوځښتونه د دې فرصت ویني چې له نړیوالو بدلونونو څخه ګټه پورته کړي ترڅو یو زبرځواک خپل لوري ته جذب کړي.